

Αἱ Βουλγαρικά ἐφημερίδες ἀναγγέλλουν ὅτι ὁ Βασιλεὺς Φερνάνδος παρήγγειλεν ἐν Βενετία μωσαϊκὴν εἰκόνα ἐαυτοῦ καὶ τῆς συζύγου του, ὁμοίαν πρὸς τὴν τοῦ Αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ, ὅπως ἀναρτήσῃ ταύτην εἰς τὴν Ἀγ. Σοφίαν!!

★

Ἀπὸ τὸ νέον ἔτος, θὰ τεθῶσιν εἰς χοῦον τὰ νέα Αἰγυπτιακὰ γραμματόσημα, τὰ ὁποῖα παρηγγέλησαν ἤδη ἐν Λονδίνῳ.

Τὰ νέα ταῦτα γραμματόσημα θὰ παριστῶσι τὰς δεξαμενάς τοῦ Ἀσσανῶν, τὴν Ἀκρόπολιν τοῦ Καΐρου, τὴν Σφίγγα, τὸν ναὸν τοῦ Λουξορ, λέμβον εἰς τὸν Νεῖλον, δύο ἀγάλματα τοῦ Ἀμμωνος, ἄποιν τοῦ Φαγιούμ καὶ τὴν Ἀθώρ.

✱ ✱

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΙ

Tradizioni Cirenaiiche, per Vincenzo Costanzi. Estratto da «Avsonia» anno VI, 1911.

Ὁ φιλέλλην καὶ διακεκριμένος ἑλληνιστὴς καὶ ἀρχαιολόγος κ. Βικέντιος Κωπτιάνης, καθηγητὴς τοῦ ἐν Πίσῃ τῆς Ἰταλίας Πανεπιστημίου ἐδημοσίευσεν ἐν τόμῳ 5' τῆς «Αὐθωνίας» περὶ τοῦδα τιον μελέτην περὶ τῆς Κυρηναϊκῆς. Ἡ ἐπιγραφὴ δὲ τῆς μελέτης, Παραδόσεις Κυρηναϊκαί, δεικνύει ὅτι ὁ συγγραφεὺς συνήγαγεν ὅλας τὰς ἀρχαίας παραδόσεις, ὅσαι ἀναφέρονται εἰς τὴν Κυρηναϊκὴν, ἣν διεξεδίκησαν τὰ ἰταλικά τηλεβόλα ἀπὸ τῶν ἐγχωρίων Ἀράβων.

Ἡ μελέτη αὕτη τοῦ κ. Κωπτιάνη εἶναι ἐμβριθὴς· φιλοτίμως δὲ ὁ ἔξοχος συγγραφεὺς ἐργασθεὶς παρέθηκεν ἐν τῇ κειμένῳ πολλαχοῦ αὐτολεξεῖ τὸ ἑλληνικὸν κείμενον τῶν συγγραφέων καὶ ὑπομνηματίζει τὴν μελέτην αὐτοῦ διὰ συνεχῶν παραπομπῶν εἰς τὰς πηγὰς καὶ διὰ ποικίλων ἄλλων σημειώσεων.

Περικλῆους Χ. Ἀποστολίδου, Αἱ Παγασαὶ ἐξεταζόμεναι διὰ τῶν αἰώνων. Τὰ Παγασαῖα ἀρχαιολογικὰ εὑρήματα. Ἐν Ἀθήναις 1912.

Ὁ ἐκ τῶν πλουσιωτέρων κατοίκων τοῦ Βόλου καὶ φιλάρχαιος Θεσσαλὸς κ. Περικλῆς Χ. Ἀποστολίδης, ἐδημοσίευσεν μελέτην περὶ τῶν ἀρχαίων Παγασῶν ἐξεταζομένων διὰ τῶν αἰώνων, καὶ τῶν Παγαπητικῶν εὐρημάτων, ἐκτετυπωμένην ἐπὶ σιλικονοῦ χαρτοῦ καὶ συνοδευομένην ὑπὸ 15 μὲν παραθετῶν πινάκων ἐν τῇ κειμένῳ, πλείστον δὲ εἰκόνων.

Τὸ βιβλίον ἀποτελεῖται ἐξ 78 σελίδων. Ἐν αὐτῷ ὁ συγγραφεὺς φερόμενος ὡς μεταχειριζόμενος τὴν γραφίδα οὐχὶ διὰ τοῦ νοῦ, ἀλλὰ διὰ τῆς καρδίας, διότι τὸν ἄνθρωπον ἐρωτᾷ αὐτοῦ πρὸς τὴν παιδείαν δὲν ἦρκεσαν νὰ σβέσουν οὔτε ἡ ἐβδόμη χρονιαστὴς ἡλικία αὐτοῦ, οὔτε αἱ ἐκ τοῦ κτηθέντος πλοῦτος συνεπαγόμεναι μυρία ἄλλα ἐμπορικά καὶ βιομηχανικά ἀγρολῆαι, ἀλλ' ὡς νεανίας ἡβάζων λαμβάνει τὸν κάλαμον εἰς τὰς χεῖρας καὶ ψάλλει ὡς ἄλλος Ῥήγας τὸν ὕμνον τῆς παιδείας καὶ τῆς καλλιτεχνίας.

Φύτει λάτρης ὢν τοῦ καλοῦ ὁ κ. Π. Χ. Ἀποστολίδης καὶ συνδυάζων τὰς ψυχικὰς αὐτοῦ διαθέσεις πρὸς τὸν ἐντίμως κτηθέντα πλοῦτον, ἐφρόντισε πρὸς τὴν καλλιτερίαν τοῦ βιβλίου του νὰ ᾖναι ἀνάλογος καὶ ἡ ἐκτύπωσις αὐτοῦ καὶ ὅλη ἡ κομωδότης καὶ ἡ χάρις νὰ διακρίνῃ τὸ κομψὸν τεῦχος.

Ἐν τῇ κειμένῳ παρατίθῃσιν ὁ κ. Ἀποστολίδης καὶ γνώμης ἀξίας πολλοὺ ἐνδιαφέροντος διὰ τοὺς ἀρχαιολόγους, ὡς ὁμολογεῖ καὶ αὐτὸς ὁ ἑφορος τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ ἀρχαιοτήτων κ. Ἀρβανιτόπουλος ἐν τῇ βιβλιοκρισίᾳ αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ βιβλίου ἐν τοῖς «Παναθηναίοις», ὅτις ὁμοῦς ἀδίκως μέμμεται αὐτοῦ κ. Ἀποστολίδου, ὡς δὴθεν παραλαβόντος ἐκ τῶν περὶ Παγασῶν δημοσιευθεῖσων ἐκθέσεων αὐτοῦ πολλὰ, χωρὶς νὰ μνημονεύῃ καὶ τὸν συγγραφέα, ἐξ οὗ ἡρῶνται ταῦτα. Διότι ἐάν ὁ κ. Ἀρβανιτόπουλος ἐρριπτεν ἀπλοῦν βλέμμα ἐν σελίδι 29, θὰ ἔβλεπεν ὅτι ὁ κ. Ἀποστολίδης ἐσφαλμένως, ἢ μὲλλον ἐξ ἀγνοίας τὸ τεῖχος τῶν Παγασῶν ἀνάγει εἰς τὴν Πελαγονικὴν ἐποχὴν, ἐνθ' ὁ κ. Ἀρβανιτόπουλος θεωρεῖ αὐτὸ ὡς κατασκευασθὲν κατὰ τὸν 4' αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ.

Ἄλλα καὶ εἰς ἄλλας ἀνακριθείας περιέπεσεν ὁ κ. Ἀποστολίδης. Οὕτως ἐν σελίδι 49 γράφει ἐσφαλμένως ὅτι τὸ ὑπὲρ Ἐρμογένους τοῦ Δημητρίου ψήφισμα τοῦ συνεδρίου τῶν Μαγνητῶν παραγγέλλεται ὅπως ἀνδρυνῇ εἰς τε τὰς Παγασὰς καὶ τὴν Ἰωλκὸν, ἐνθ' οὐναντίον ῥητῶς ἐν τῇ ψηφίσματι διατάσσεται νὰ στηθῇ τοῦτο «ἐν Δημητριάδι, ἐν ᾧ ἂν αὐτὸς αἰρεῖται τόπος». Εἰς τὴν πλάνην δὲ ταύτην περιέπεσαν ὁ κ. Ἀποστολίδης ἐκ προκαταλήψεως, ἀτιμενείας, ἐξ ἧς ἐνίοτε πάτρουσι πολλοὶ ἀρχαιολόγοι. Μήπως δὲ καὶ αὐτὸς ὁ κ. Ἀρβανιτόπουλος ἐκ προκαταλήψεως δὲν ἐπέμεινε παραδεχόμενος τὸν λόγον τῆς Γορίτσης ὡς θέτιν τῆς Δημητριάδος;

Ἐν σελ. 20 θεωρεῖ ὁ κ. Ἀποστολίδης τὴν πόλιν ὡς μοναδικὸν ἐπίνειον τῆς ὅλης Θεσσαλίας. Ἡμεῖς ὁμοῦς θεωροῦμεν ὅτι ἡ Πύρατος καὶ αἱ Φθιώτιδες Θῆβαι καὶ ἡ Ἄλυσ κείμεναι ἐπὶ τῆς δυτικῆς ἀκτῆς τοῦ Παγαπητικοῦ κόλπου διεφύλωνεῖσαν τὰ πρῶτα τοῦ Θεσσαλικοῦ ἐμπορίου ἀπὸ τῆς ἀντιζήλου γείτονος πόλεως, διὸ καὶ ὁ Δημοσθένης λέγει ὅτι οἱ Θεσσαλοὶ δὲν ἐπέτρεψαν εἰς τὸν Φίλιππον νὰ λαμβάνῃ τὰς προσόδους ἀπὸ τῶν λιμένων (Δημοσθ. Ὀλυνθ. Α'. 21, 22-23,) εἰς ταῦτα δὲ ἐάν προσθέσωμεν καὶ τοὺς λόγους τοῦ Ἰπποκράτους: (Π. Εἰρήν. «Θετταλοὶ μὲν μεγίστους πλοῦτους παραλαβόντες καὶ χώραν ἀρίστην καὶ πλείστην ἔχοντες εἰς ἀπορίαν καθεστῆκασιν» ἐάν δηλ. θεωρήσωμεν τοὺς μεγίστους πλοῦτους ὡς προερχομένους ἐκ τῶν λιμένων τῆς Θεσσαλίας, δικαιούμεθα, νομίζομεν, νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ὁ λιμὴν τῶν Παγασῶν δὲν ἦτο μοναδικὸς τῆς Θεσσαλίας. Περὶ αὐτοῦ δὲ τοῦ ζητήματος ἔγραψε καὶ ὁ κ. Ἀρβανιτόπουλος ἄλλοτε καὶ ἡμεῖς ἐν τῇ «Θεσσαλίᾳ» τοῦ Βόλου δημοσιευθεῖσῃ μελέτῃ ἡμῶν περὶ Παγασῶν-Δημητριάδος μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Ἀποστολίδου.

Αἱ εἰκόνες, τὰς ὁποίας δημοσιεύει ὁ κ. Ἀποστολίδης εἶναι 1) εἰκόνες παριστῶσαι διαφόρους τοποθεσίας τοῦ τεύχους καὶ τοῦ περιβάλλοντος τῶν Παγασῶν, αἵτινες ὅλως λείπουν ἐκ τῶν ἐκθέσεων τοῦ κ. Ἀρβανιτοπούλου. 2) Εἰκόνες παριστῶσαι ἀγνεῖα μυκηναϊκά καὶ ἄλλα ἀρχαῖα ἀντικείμενα ἐκ τῆς ἰδιαίτης συλλογῆς τοῦ κ. Ἀποστολίδου καὶ 3) εἰκόνες παριστῶσαι τὰς ἐσχάτως ἀνακαλυφθεῖσας ἐγχρόμους πλάκας τῶν Παγασῶν.

Ἀλμυρός.

N. I. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

